

УДК 811.111'36'37:373.091.313

Любінська Галина

**МЕТОДОЛОГІЧНІ МОДЕЛІ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ
ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ
АНГЛОМОВНОЇ ЛЕКСИКО – ГРАМАТИЧНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ**

Стаття присвячена проблемі висвітлення основних методологічних моделей використання технології змішаного навчання в процесі формування англomовної лексики – граматичної компетентності.

Ключові слова: технологія, модель, комбіноване навчання, он-лайн навчання, електронне навчання, навчальні електронні ресурси.

Правильна організація навчального процесу є одним з головних факторів успішного формування лексико-граматичної компетентності учнів старших класів. Тому, важливо побудувати педагогічно обґрунтовану модель навчання беручи до уваги специфіку та зміст поставлених цілей.

Мета статті полягає у висвітленні основних методологічних моделей використання технології змішаного навчання в процесі формування англomовної лексики – граматичної компетентності.

Поняття “модель” вивчалось багатьма психологами, лінгвістами та психолінгвістами (М. Жинкін, І. Зимня, О. Леонт'єв, О. Лурія ін.). У наукових працях термін “модель” тлумачиться як штучно створений об'єкт, що має вигляд схеми і характеризується відображенням якості, структури, взаємозв'язків та відношень між елементами досліджуваного об'єкта, вивчення яких пов'язане з різноманітними труднощами, і водночас спрощує процес одержання інформації [2, с. 360–361]; Методична література трактує модель навчання як своєрідну інтерпретацію вчителем методу навчання з врахуванням чітких цілей і умов роботи [1, с. 145–146].

Велика увагу слід приділити он-лайн-курсу. Структура он-лайн курсу включає організацію його змісту і структури. Структура курсу є дуже важливою складовою, особливо для учня, оскільки часто причиною невдач в он-лайн навчанні є непослідовність у виконанні завдань.

Для навчання в он-лайн середовищі учень повинен бути само-мотивованим, само-організованим, само-дисциплінованим та само-

направляючим. Це означає, що учні повинні приймати активну участь під час навчання в он-лайн середовищі, проте, якщо їм не знайома структура, зміст, та методика виконання вправ, то вони можуть швидко втрати інтерес до навчання.

З огляду на те, що, в студентів виникає дуже багато питань до роботи в он-лайн курсі, велику увагу слід приділяти підтриманню взаємозв'язку між учнем та вчителем протягом усього курсу.

Щодо структури курсу, то пріоритетними ознаками повинні бути логічність та послідовність, тобто вона має відтворювати логічний порядок його змісту.

Завдання курсу мають бути об'єднані в такі групи завдань: дискусії, проекти, завдання для читання або відео.

Важливо провести для учнів детальний опис структури курсу та показати, що розташоване на його сайті.

Он-лайн курс може поділятися на секції, при тому, що кожна секція включає теми, що йдуть в ієрархічні послідовності.

Щодо подання матеріалу, виділяють такі моделі змішаного навчання:

➤ Модель 1. – “Unit by Unit”. За цією моделлю матеріал поділений на Units, вони відповідно поділені на Chapters, а ті в свою чергу – на Topics.

➤ Модель 2. – “Module by Module” (“Chapter by Chapter”). Ця модель характеризується поділом матеріалу на модулі. Кожен модуль включає матеріальний матеріал, вправи і тестові завдання. Теоретичний матеріал може містити різноманітні відеоматеріали та PowerPoint презентації.

➤ Модель 3. – “Week by Week”. Ця модель передбачає певні обмеження в часі, що виділені на ознайомлення з новим матеріалом та виконання завдань. Кожного тижня подається новий матеріал та завдання, що повинні бути виконані протягом тижня, та тестові завдання вкінці кожного тижня.

➤ Модель 4. – “Project by Project”. За цією моделлю, зміст курсу поділений на тижні. На кожен тиждень, поставлені певні цілі, які повинні бути досягнені [5].

Також моделі комбінованого навчання класифікують враховуючи акценти, потреби та об'єми витрат.

Face-to-Face Driver (“Драйвер – очне навчання”). За цією моделлю більша частина навчальної програми вивчається на заняттях в класі, а он-лайн навчання виконує допоміжну роль. Класична та лабораторна робота на комп'ютерах є основними видами робіт, що включені в цю модель навчання.

Rotation Model (“Ротаційна модель”). Ця модель передбачає ротацію графіку традиційного класного навчання в школі та он-лайн навчання в індивідуальному режимі (наприклад в blended програмі, на навчальних платформах, по плану посилань і тд.).

Flex Model (“Гнучка модель”). За цією моделлю більша частина навчального матеріалу засвоюється в он-лайн режимі. Учні працюють на певній он-лайн платформі, вчитель при потребі допомагає їм, час від часу залучає учнів до роботи в групах, або працює з окремими учнями індивідуально

Online lab (“Он-лайн лабораторія”). Ця модель навчання дозволяє засвоїти навчальну програму в умовах он-лайн навчання, на сайті спеціального навчального закладу. Така он-лайн платформа може використовувати і на заняттях в класах, тобто ця програма легко поєднується із звичайним розкладом, проте навчання повинно проводитися під постійним наглядом вчителя.

Self-Blend Model (Модель “Змішай сам”). Ця модель навчання дозволяє учневі самостійно вибрати додаткові курси до основного навчання. Учень може вирішити, які курси йому слід доповнити додатковими он-лайн заняттями. На ефективність цієї моделі змішаного навчання великою мірою впливає ступінь мотивації учня.

Online Driver Model (Драйвер – он-лайн навчання). Ця модель навчання є зручнішою для студентів, оскільки передбачає повне он-лайн навчання, що здійснюється через платформу та віддалений контакт з викладачем. Хоча при потребі, викладач може зробити кілька очних занять для перевірки опрацьованого матеріалу [4].

Важливо зазначити той факт, що вищезгадані моделі дуже рідко застосовуються в чистому вигляді, на це впливає ситуація і умови навчання, цільова група, рівень знань та цілі. Тому на кожну модель, можна розробити деякий прикладний сценарій, щодо дидактичних цілей, ресурсів, розподілу ролей і тд.

Традиційно склалося чотири таких сценарії:

- Об’єднання моделей “Face-to face” та “Rotation”. Наприклад, якщо учні маю два заняття англійської в тиждень, то одне заняття проходить в класі з вчителем, а інше – дистанційно, в навчальному електронному середовищі.
- Об’єднання моделей “Face-to-face” і “Flex Model”. Таку модель навчання доцільно використовувати, при регулярних 2-3 заняттях на тиждень, враховуючи, що на роботу в мережі відводиться лише 20%.
- Модель “Online Driver” доцільно використовувати, коли курс, розрахований не більше як на рік. При цьому студенти

зустрічаються з вчителем лише раз в місяць, а решту часу працюють дистанційно.

- Модель “Face-to-Face” ефективно використовувати під час інтенсивного навчання [3].

Висновок. Таким чином, перехід на електронні навчальні ресурси, є важливим фактором, що продуктивно впливає не тільки на досягнення цілей навчання, але й на формування в студентів мотивації до навчання, само-організованості та самодисципліни. Слід врахувати той факт, що перехід від традиційної освіти в межах електронного навчального простору є нелегким процесом, який вимагає впровадження нових методів та механізмів управління.

Список використаних джерел

1. Азимов Э. Г., Щукин А. Н. Словарь методических терминов. СПб.: Златоуст, 1999. 472 с.
2. Кондаков Н. И. Логический словарь-справочник; отв. ред. Д. П. Горский. М.: Наука, 1975. 720 с.
3. Краснова Т. И. Смешанное обучение как новая форма организации языкового образования в неязыковом вузе / Т. И. Краснова, Т. В. Сидоренко // Образовательные технологии и общество [Электронный курс]. – Режим доступа: <http://cyberleninka.ru/article/n/smешанное-obuchenie-kak-novaya-forma-organizatsii-yazykovogo-obrazovaniya-v-neyazykovom-vuze>
4. Модель. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BB%D1%8C>.
5. Designing the Online Coarse Structure. Institute of teaching and Learning Excellence. [Электронный курс]. – Режим доступа: http://itle.okstate.edu/fd/online_teaching/coursestructure.html

Halyna Liubinska

METHODOLOGICAL MODELS OF USING THE BLENDED LEARNING TECHNOLOGY IN THE PROCESS OF DEVELOPING OF ENGLISH LEXICAL AND GRAMMATICAL COMPETENCE

The article is devoted to the problem of the coverage of the main methodological models of using the blended learning technology in the process of developing English lexical and grammatical competence.

Keywords: technology, model, blended learning, on-line learning, e-learning, educational electronic resources.